

слажденията, които тыя народонаселения придобиха или за които сж повыкани да приведжть въ дѣйствиѣ; почто дойдать, най-посль, да обладаять слободжтж, за която никое отъ тѣхъ не ся радваше дѣловито, тыя шжть бждать ступани на най-вѣрный залогъ за тѣхното благоденствіе.

Отъ къмъ добронравната страна, на ветхый свѣтъ не подобрѣ толкосъ, въ тоязъ третій періодъ отъ исторіята на търговіята, колкото отъ къмъ веществената страна. Вьнкашната търговія, почто развиваше морскыты дѣла, надокара първый ударъ на прѣзреніето, което прѣднити рядове показвахъ за търгуваніето и ржкодѣлната майсторія. Тжй, за добро на морската търговія стана заповѣдь на 1669 л., сподирена на скоро съ заповѣдь на 1701 л., съ която Лудовикъ XIV разгласява и желае вєичкыти му подданици „благородни по происхожденіе, по чинъ или друго яче, освѣнь онизь, които иматъ службж въ сждилищата, да могжть слободно да правятъ всякаквъ видъ търговія *скупомъ*, толкосъ изъ вжтрѣ колкото и извънь царството, за тѣхна смѣтка или съ комисіона, безъ да имъ ся изгубва правдината за благородството.“ Една стжпка още повыше, и благороднити поисквать сами, въ 1789 л., да не правятъ само морскж търговія и търговія *скупомъ*, обаче и всякаквъ видъ търговія, „всякой дворянинъ да може да остави да спи своето благородство, спорядъ Британскый обычай.“ Португалскый царь, Емануилъ Великый, слѣдъ морското пжтуваніе на Васка де Гама въ Индія, въ 1498 л., бяше вѣке направилъ благороднж търговецжтж майсторія, като пріе титлж главатарь на мореплаваніето и на търговіята отъ Африка, отъ Аравія, отъ Персія и отъ Индія; и Филипъ V отъ Испанія даде едно полезно ученіе на своити благородни, почто разгласи, съ едно опрѣдѣленіе отъ 1773 л., че търговіята и майсторіята бѣха съвършено еднаквы съ благородството, и че дворянити отъ него не изгубвать ничто като основавать фабрики. И тжй, благородни по работа, италіянскы республики, нидерландскы общества и батавскы търговци поставяха своиты занаятскы прѣпорци върху истый рядъ както и херуглициты на аристократіята отъ рожденіе и отъ царскый корень.

Въ истото вѣрмя кога леснишыты на търговіята ставахъ по съвършены, между народната правда ся образяваше въ кодексъ или въ обичай; и при еднаквото наряджаніе на борсыты, при поставяніето на заздравяваніята, при направляніето на банковети ради залогъ въ Амстердамъ и Хамбургъ (1609—1619), при банковети ради зиманіе-даваніе въ Лондра и у Франца (1694—1716), намѣстваше ся търговското и морското законодателство, уставити върху строшаваніе и потъиваніе кораби, обыкновенныты натоварванія и безпристрастіето за прѣпорцити. Прѣзь тоя періодъ, международната правда, която не е съставена още на законы, бяше тжй напрѣднала както и днесъ. Правилото, дѣто прѣпорецъ-тѣ